

Legenda eenheid verwachtingskaart (KB7_totaal)	Toelichting verwachtingskaart (KB7_totaal)	Waarde beleidskaart (KB8_beleid)	Advies vrijstellingsgrenzen beleidskaart (KB8_beleid)	Onderbouwing
KAART 7	KAART 7 zie blz. 105 toelichting RAAP	KAART 8	KAART 8	KAART 8 zie blz. 108 toelichting RAAP
Beschermd Rijksmonument	Komt in de gemeenten niet voor maar wellicht wel in de toekomst, daarom wel opgenomen	1	n.v.t.	
Archeologische vindplaats ▲ en/of structuur en/of terrein	Locatie waar de aanwezigheid van archeologische resten is vastgesteld. Waar het een puntlocatie betreft is hier omheen zone met een straal van 25m (bij een vindplaats van jager-verzamelaars) of 55m (bij landbouwers en staatssamenlevingen) aangeduid, waarin de archeologische resten zich kunnen uitstrekken.	2	< 100 m2 en 40 cm -mv	In categorie 2 betreft het kleine vindplaatsen waardoor er strakke vrijstellingsgrenzen nodig zijn om ze te kunnen beschermen.
Cultuurhistorisch element	Bouwhistorische elementen zoals gekarteerd op basis van historisch kaartmateriaal, waarvan in de bodem resten bewaard kunnen zijn en zodoende te beschouwen zijn als archeologische vindplaats.	2	< 100 m2 en 40 cm -mv	In categorie 2 betreft het kleine vindplaatsen waardoor er strakke vrijstellingsgrenzen nodig zijn om ze te kunnen beschermen.
Dijk	Dijken zoals gekarteerd op basis van historisch kaartmateriaal. Voor het Lage is vastgesteld dat de bewoningssporen vooral aan de dijken gekoppeld zijn. Zodoende geldt hiervoor een hoge archeologische verwachting.	2	< 100 m2 en 40 cm -mv	In categorie 2 betreft het kleine vindplaatsen waardoor er strakke vrijstellingsgrenzen nodig zijn om ze te kunnen beschermen.
Cultuurhistorische structuur	Structuren (zoals erven en dorpskernen) zoals gekarteerd op basis van historisch kaartmateriaal, waarvan in de bodem resten bewaard kunnen zijn en zodoende te beschouwen zijn als archeologische vindplaats.	2	< 100 m2 en 40 cm -mv	In categorie 2 betreft het kleine vindplaatsen waardoor er strakke vrijstellingsgrenzen nodig zijn om ze te kunnen beschermen.
Hoge kans op vindplaatsen van jager-verzamelaars in afgedekt landschap >1m	Het betreft hier de gradiëntzones die bij uitstek werden opgezocht door de jager-verzamelaars, zodat hiervoor een hoge kans op het aantreffen van vindplaatsen geldt. Het gaat om concentraties met vuurstenen artefacten. In het Lage worden ze afgedekt door een steeds dikker worden pakket veen en/of klei, waardoor ze volledig intact bewaard (en dus van hoge waarde) kunnen zijn, maar dan op ≥ 1m diepte beneden maaiveld	2a	< 100 m2 en 100 cm -mv	Hier betreft een gereede verwachting op kleine vindplaatsen van jagers-verzamelaars omdat de bodem naar verwachting intact is en daarmee ook de te verwachten vindplaatsen. Daarom zijn er strakke vrijstellingsgrenzen nodig zijn om ze te kunnen beschermen.
Zie beleidskaart	Zie beleidskaart	2a i.c.m. 3/4/5 		In het Lage komt waarde 2a soms voor i.c.m. waarde 3/4/5. Dit is een gevolg van het gelaagde landschap ter plaatse, waardoor soms aan het mv een andere waarde (3/4/5) geldt dan op >1m (2a). Er moet dan aan beide waarden getoetst worden.
Hoge kans op vindplaatsen van jager-verzamelaars	Het betreft hier de gradiëntzones die bij uitstek werden opgezocht door de jager-verzamelaars, zodat hiervoor een hoge kans op het aantreffen van vindplaatsen geldt. Het gaat om concentraties met vuurstenen artefacten. In het Hoge liggen deze aan het maaiveld, wat ze kwetsbaar maakt voor bodemingrepen.	3	< 500 m2 en 40 cm -mv	Hoewel de te verwachten vindplaatsen van jagers-verzamelaars klein zijn en strakke vrijstellingsgrenzen nodig hebben om ze te kunnen beschermen, achten wij het te verdedigen om te kiezen voor ruimere grenzen. Dit omdat de ervaring in het gebied ons leert dat de bodem vaak niet meer intact is waardoor de verwachting op deze vindplaatsen kleiner is.

Legenda eenheid verwachtingskaart (KB7_totaal)	Toelichting verwachtingskaart (KB7_totaal)	Waarde beleidskaart (KB8_beleid)	Advies vrijstellingsg renzen beleidskaart (KB8_beleid)	Onderbouwing
KAART 7	KKAART 7	KAART 8	KAART 8	
Hoge kans op bewoningssporen van landbouwers en staatsamenlevingen	De delen van het landschap die van nature het meest geschikt waren voor landbouwkundig gebruik (de vruchtbare zandruggen) en daarvoor ook beschikbaar waren (dus niet afgedekt door veen en/of klei).	3	< 500 m2 en 40 cm -mv	In categorie 3 betreft het vindplaatsen met een grotere omvang dan die van categorie 2 waardoor ruimere vrijstellingsgrenzen mogelijk zijn.
Donk	Behalve de dijken vormden ook de natuurlijke donken (zandkoppen) geschikte uitvalsbases, van waaruit het landschap werd ontgonnen. Dat geldt zowel voor het middeleeuwse veenlandschap als het zeekleilandschap van na de Sint Elisabethsvloeden. Voor deze zones geldt daarom een hoge verwachting gerelateerd aan bewoningssporen uit deze periode. Op de donken die niet door de veengroei geïsoleerd raakten, zijn mogelijk ook nog bewoningssporen van voor de middeleeuwen te verwachten, zowel van de landbouwers als de jager-verzamelaars.	3	< 500 m2 en 40 cm -mv	In categorie 3 betreft het vindplaatsen met een grotere omvang dan die van categorie 2 waardoor ruimere vrijstellingsgrenzen mogelijk zijn.
Kans op door stuifzand afgedekt landschap	Hoe dit afgedekte landschap er uitziet is onbekend, het is alleen bekend dat er afgedekte (prehistorische) landschappen onder het stuifzand schuilgaan met daarin een kans op goed bewaarde (en dus waardevolle) vindplaatsen.	3a	< 500 m2 en 40 cm -mv	In categorie 3 betreft het vindplaatsen met een grotere omvang dan die van categorie 2 waardoor ruimere vrijstellingsgrenzen mogelijk zijn.
Crevasse	De crevasses vormen oppervlakkige zandplaten in het kleigebied. Vanwege die zandige textuur en de relatief hoge liggen, vormden ze geschikte woonlocaties tijdens en na de inpoldering.	4	< 1000 m2 en 40 cm - mv	In categorie 4 is de kans op vindplaatsen zoals in categorie 3 aanwezig maar, kleiner waardoor nog ruimere vrijstellingsgrenzen verdedigbaar zijn.
Kans op bewoningssporen van landbouwers en staatsamenlevingen	Zones die van nature weliswaar geschikt waren voor de landbouw, maar geleidelijk door het veen geïsoleerd raakte, waardoor ze minder goed bereikbaar en daarmee ook minder interessant waren.	4	< 1000 m2 en 40 cm - mv	In categorie 4 is de kans op vindplaatsen zoals in categorie 3 aanwezig maar, kleiner waardoor nog ruimere vrijstellingsgrenzen verdedigbaar zijn.
	Als 4, maar dan op ≥ 1 m diepte beneden maaiveld	4a	< 1000 m2 en 100 cm - mv	In categorie 4 is de kans op vindplaatsen zoals in categorie 3 aanwezig maar, kleiner waardoor nog ruimere vrijstellingsgrenzen verdedigbaar zijn.
Turfvaart / haven / vaart / vliet	Vaarten, havens en vlieten zoals gekarteerd op basis van historisch kaartmateriaal, waarvan in de bodem resten bewaard kunnen zijn en zodoende te beschouwen zijn als archeologische vindplaats.	5	< 10.000 m2 en 40 cm - mv en/of M.E.R.- plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.

Legenda eenheid verwachtingskaart (KB7_totaal)	Toelichting verwachtingskaart (KB7_totaal)	Waarde beleidskaart (KB8_beleid)	Advies vrijstellingsgrenzen beleidskaart (KB8_beleid)	Onderbouwing
KAART 7	KAART 7	KAART 8	KAART 8	
Polder ouder dan 1550	Betreft de gebieden die na de Sint Elisabethsvloeden als eerst werden ingepolderd. De verwachte impact van de vloeden is daarom beperkt. Zodoende zijn hier behalve sporen gerelateerd aan de inpoldering (dijken, afwateringsystemen, etc.) ook sporen van het middeleeuws veenontginningslandschap van voor de overstroming te verwachten zijn (zoals de typische maden-verkaveling).	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
Polder jonger dan 1550	Hier is de invloed van de Sint Elisabethsvloeden veel groter geweest, zodat sporen van het middeleeuws veenontginningslandschap <u>niet</u> meer worden verwacht. Wel zijn hier sporen gerelateerd aan de inpoldering te verwachten (dijken, afwateringsystemen, etc.).	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
Kreek	Via de krekten drong het zeewater het gebied binnen. Hier zijn zodoende resten gerelateerd aan de natte context (met name scheepvaart) te verwachten. Wanneer de krekten na verloop van tijd dichtslibden, konden ze eventueel ontgonnen worden voor de landbouw.	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
Kreekbedding	Zoals de kreek, maar dan nog lang of nog steeds watervoerend. Hier kon dus het langst gevaren worden, vandaar een hoge kans op resten van scheepvaart.	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.

Legenda eenheid verwachtingskaart (KB7_totaal)	Toelichting verwachtingskaart (KB7_totaal)	Waarde beleidskaart (KB8_beleid)	Advies vrijstellingsgrenzen beleidskaart (KB8_beleid)	Onderbouwing
KAART 7	KAART 7	KAART 8	KAART 8	
Kans op vindplaatsen gerelateerd aan begraving en economische activiteiten	Het betreft hier de zones die niet geschikt waren voor bewoning of beakkering vanwege het schrale of droge sediment, maar die daardoor wel geschikt waren voor begraving (inhumatie en/of crematie) van de doden.	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
Kans op vindplaatsen gerelateerd aan economische en infrastructurale activiteiten	De delen van het landschap die niet voldeden aan de criteria voor bewoning of begraving, maar die wel anderszins werden gebruikt, bijvoorbeeld voor grondstofwinning, de aanleg van greppelsystemen of paden. Het gaat veelal om lokale of lijnvormige elementen in veel lagere dichtheden dan de sporen gerelateerd aan bewoning.	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
Kans op vindplaatsen gerelateerd aan de natte context	In de natte delen van het landschap kan een goed geconserveerde en bijzondere archeologische dataset bewaard zijn, omdat ook de organische component bewaard kan zijn. Het gaat dan onder andere om beekovergangen, jachtattributen, resten van veenontginning en turfwinning, paleo-ecologisch materiaal en resten van scheepvaart.	5	< 10.000 m ² en 40 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.
	Als 5, maar dan op ≥ 1 m diepte beneden maaiveld	5b	< 10.000 m ² en 100 cm - mv en/of M.E.R.-plicht	Deze resten komen in véél lagere dichtheden voor dan bewoningssporen uit bovenstaande categorieën maar vormen WEL het verhaal van dit deel van West-Brabant; het (herhaaldelijk) verdrinken en weer ontginnen van het gebied. Onderzoek hiernaar is extensiever van aard dan bij bovenstaande categorieën, alleen zinvol bij grote oppervlakten en dus ontwikkelingen en financieel ook minder belastend.

Legenda eenheid verwachtingskaart (KB7_totaal)	Toelichting verwachtingskaart (KB7_totaal)	Waarde beleidskaart (KB8_beleid)	Advies vrijstellingsg renzen beleidskaart (KB8_beleid)	Onderbouwing
KAART 7	KAART 7	KAART 8	KAART 8	
Water	In de grote open wateren zijn resten gerelateerd aan scheepvaart te verwachten.	5a	M.E.R.- plicht	Maatwerk
Lage kans op vindplaatsen	Deel van het landschap dat aan geen enkele specifieke voorwaarde voor menselijk gebruik voldoet.	6	Geen restricties	Spreek voor zich
Verstoord	Gebied waar grootschalig door de mens in het reliëf is ingegrepen (afgegraven of opgehoogd), waardoor het natuurlijk landschap onherkenbaar is verstoord.	6	Geen restricties	Spreek voor zich